

UCHWAŁA NR LVIII/1217/18

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 26 lipca 2018 r.

w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargi Prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice - Północ w Katowicach

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r., poz. 994 z późn.zm.) w związku z art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r., poz 1302)

**Rada Miasta Katowice
uchwala:**

§1. Przekazać do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargę Prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice - Północ w Katowicach z dnia 12 lipca 2018 roku na uchwałę nr XX/374/07 z dnia 20 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia "Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Katowice" (Dz.Urz. Woj. Śl. z 2008 r. Nr 22 poz. 508).

§2. Faktyczne i prawne argumenty odpowiedzi na skargę zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2018 roku wpłynęła do Urzędu Miasta Katowice Skarga Prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice – Północ w Katowicach (pismo z dnia 12.07.2018 r. Sygnatura akt: 20/2018) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach zaskarżająca uchwałę Rady Miasta Katowice nr XX/374/07 z dnia 20 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Katowice”. (dalej: „Regulamin”).

Stosownie do obowiązujących przepisów ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skarga ta jest wnoszona za pośrednictwem Rady Miasta Katowice (zwanej w dalszej treści: „Organem”), która przedmiotową uchwałę uchwaliła.

Uchwała Rady Miasta Katowice nr XX/374/07 z dnia 20 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Katowice” została opublikowana w Dz. Urz. Woj. Śl. z 2008 roku Nr 22 poz. 508.

Skarżący zarzuca tej uchwale istotne naruszenia prawa w następującym zakresie:

1. art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) w związku z art 15 ust.2 i 3 wymienionej ustawy polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej zawartej w tych przepisach poprzez ustanowienie w § 22 ust.4 Regulaminu wynagrodzenia dla przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego za wydanie warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej, podczas gdy wspomniana ustawa kompleksowo reguluje kwestie ponoszenia kosztów realizacji budowy przyłącza do sieci, a delegacja ustawowa nie daje upoważnienia organom samorządu terytorialnego do nakładania dodatkowych opłat w tym przedmiocie - na obywateli i inne podmioty wspólnoty lokalnej;

2. art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) w związku z art 15 ust. 1 wymienionej ustawy polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej zawartej w tych przepisach poprzez ustanowienie w § 23 ust.1 Regulaminu możliwości dobrowolnego przyjęcia na siebie przez osobę ubiegającą się o przyłączenie do sieci obowiązku wybudowania ze środków własnych urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych, podczas gdy wspomniana ustawa wyraźnie nakłada na przedsiębiorstwo wodociągowo kanalizacyjne obowiązek ponoszenia kosztów budowy urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych, a delegacja ustawowa nie daje upoważnienia organom samorządu terytorialnego do dokonywania zmian w podziale tych kosztów i obowiązków;

3. art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) w związku z art.15 ust.2 i 3 wymienionej ustawy polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej zawartej w tych przepisach poprzez ustanowienie w § 24 ust.2 Regulaminu, że przyłączenie nieruchomości do sieci wodociągowej przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wykonuje odpłatnie, podczas gdy wspomniana ustawa kompleksowo reguluje kwestię ponoszenia kosztów realizacji budowy przyłącza do sieci, a delegacja ustawowa nie daje upoważnienia organom samorządu terytorialnego do nakładania dodatkowych opłat w tym przedmiocie na obywateli i inne podmioty wspólnoty lokalnej;

4. art 7, art.84 i art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na przekroczeniu upoważnienia ustawowego zawartego w art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) do określenia przez organy samorządu terytorialnego treści regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w zakresie w jakim doszło do nałożenia na obywateli i inne podmioty wspólnoty lokalnej nieprzewidzianych mocą ustawy opłat (wynagrodzeń) na rzecz przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjnego, które w swej istocie stanowią daninę publicznoprawną;

5. art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 4 wymienionej ustawy polegające na ustanowieniu w § 8 ust. 4 Regulaminu obowiązku uprawdopodobnienia przez osobę korzystającą z nieruchomości faktu korzystania z przyłączonej nieruchomości, podczas gdy ustawa nie ustanawia takiego obowiązku;

6. art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art.92 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej polegające na ustanowieniu w § 8 ust. 5 Regulaminu delegacji na rzecz przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjnego do określenia wzoru wniosku o zawarcie umowy, podczas gdy żaden przepis ustawy o zbiorowym

zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie przewiduje podstawy do nadawania przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu uprawnienia do sporządzania wzoru wniosku o zawarcie umowy;

7. art.19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.) w związku z art.22 pkt 2 wymienionej ustawy polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej zawartej w tych przepisach poprzez ustanowienie w § 36 Regulaminu konieczności zawarcia umowy pomiędzy gminą, przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym i jednostką straży pożarnej dla zapewnienia wody na cele przeciwpożarowe, podczas gdy delegacja ustawowa nie daje upoważnienia do takiego działania, a obowiązek dostarczania wody na cele przeciwpożarowe wynika wprost z ustawy i obciąża przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne;

8. art. 87 ust.1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej polegające na wskazaniu w § 40 Regulaminu, że przepisy ustawy obowiązują w sprawach nieobjętych Regulaminem, podczas gdy hierarchia przepisów prawa wskazuje, że ustawa jest aktem prawnym wyższego rzędu i obowiązuje niezależnie od unormowań Regulaminu.

Skarżący wnosi o: stosownie do treści art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U.2017.1369 j.t. ze zmianami) w związku z art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.2018.994 j.t.) stwierdzenie nieważności uchwały w zakresie § 8 ust.4, § 8 ust. 5, § 22 ust. 4, § 23 ust. 1, §24 ust. 2, § 36 oraz § 40.

Odpowiadając na skargę, Organ wnosi o jej odrzucenie, ewentualnie – na wypadek, gdyby to odrzucenie nie miało miejsca - o jej oddalenie.

Po zapoznaniu się z zawartymi w w/wym. skardze zarzutami Skarżącego, Organ podnosi, co następuje:

Ad. pkt 1, 3 i 4 (dotyczy zapisów regulaminu zawartych w § 22 ust. 4 cyt. „Wynagrodzenie dla przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego za wydanie warunków technicznych przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej, winno odpowiadać rzeczywiście poniesionym przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne kosztom przygotowania tego dokumentu i winno być oparte na ogólnie dostępnym cenniku.” oraz w § 24 ust. 2 cyt. "Przyłączenie nieruchomości do sieci wodociągowej, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wykonuje odpłatnie. Opłaty za przyłączenie się naliczane odrębnie dla każdego przyłącza i zależne są od faktycznie poniesionych nakładów.”

W związku z wyrokami sądów administracyjnych oraz orzeczeniami UOKiK, wydawanymi po uchwaleniu przedmiotowego regulaminu, kwestionującymi m. in. odpłatność za wydawanie warunków technicznych połączenia do sieci wod. kan. oraz odpłatność za przyłączenie nieruchomości do sieci, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne (Katowickie Wodociągi S. A.) od ok. 2013r. (w stosunku do warunków technicznych) i od ok. 2012r. (w stosunku do osób występujących o przyłączenie nieruchomości do sieci, tzn. za wcinę do sieci oraz odbiór) nie pobierają opłat w tym zakresie.

Ad. pkt 2 (dotyczy zapisów regulaminu zawartych w § 23 ust. 1 cyt. "Warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej wydawane osobie ubiegającej się o przyłączenie do sieci mogą za zgodą tej osoby, obejmować nie tylko zgodę na wybudowanie przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego, ale również obowiązek wybudowania przez odbiorcę usług ze środków własnych, urządzeń wodociągowych i/lub kanalizacyjnych.”)

W stosunku do zarzutów do zapisów § 23 ust.1 regulaminu, tj. niedopuszczalności obciążania właściciela nieruchomości kosztami wybudowania urządzeń wod-kan, należy stwierdzić, że zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, w regulaminie określa się m. in. warunki przyłączenia do sieci oraz warunki techniczne określające możliwość dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych, a kwestionowany § 23 ust. 1 regulaminu jest dopełnieniem dyspozycji powoływanego przepisu. Należy podkreślić, iż żaden przepis prawa nie zakazuje, ani nie upoważnia gmin do ograniczania inwestorów prywatnych w zakresie możliwości budowy infrastruktury wodociągowej lub kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 49 § 2 Kodeksu cywilnego osoba, która poniosła koszty budowy urządzeń, o których mowa w § 1, i jest ich właścicielem, może żądać, aby przedsiębiorca, który przyłączył urządzenia do swojej sieci, nabył ich własność za odpowiednim wynagrodzeniem, chyba że w umowie strony postanowiły inaczej. Z żądaniem przeniesienia własności tych urządzeń może wystąpić także przedsiębiorca. Również art. 31 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków stanowi, iż osoby, które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, mogą je przekazywać odpłatnie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie. Skoro więc ustawodawca przewidział rozliczenia cywilnoprawne, to tym bardziej w pełni zgodne z prawem jest

finansowanie przez inwestorów prywatnych kosztów budowy urządzeń wod- kan dobrowolnie we własnym zakresie, które następnie zgodnie z zasadami określonymi w § 23 ust. 2 i 3 zaskarżanego regulaminu, mogą być przekazywane przedsiębiorstwu wodociągów-kanalizacyjnemu i co istotne za zwrotem poniesionych kosztów przez inwestora. Uznanie zaskarżonych zapisów za niedopuszczalne spowodowałoby, że zapisy Kodeksu cywilnego i ustawy byłyby bezprzedmiotowe. Należy również podkreślić, iż zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przedsiębiorstwo jest zobowiązane zapewnić budowę urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy. Wielokrotnie inwestorzy planują inwestycje budowlane niespełniające kryteriów określonych w cytowanym przepisie, tj. plany inwestorów wyprzedzają plany inwestycyjne przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Należy również podkreślić, że na inwestora nie jest nakładany obowiązek budowy sieci. Podjęcie decyzji budowy sieci ze środków własnych podejmuje inwestor wyłącznie dobrowolnie.

Ad. pkt 5 (dotyczy zapisów regulaminu zawartych w § 8 ust. 4 cyt. *"Umowa może być zawarta również z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, po uprawdopodobnieniu przez nią faktu korzystania z przyłączonej nieruchomości."*)

Powyższy zapis nie powoduje, iż przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odmawia zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzenie ścieków dla nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym. Również nie ogranicza praw przyszłego odbiorcy usług do zawarcia umowy, jedynie porządkuje kwestie związane z wykazaniem się przez odbiorcę usług tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości o nieuregulowanym stanie formalno-prawnym. Uprawdopodobnienie faktu korzystania z przyłączonej nieruchomości jest niezbędne, ponieważ wysoce uprawdopodobnia stosunek prawny do nieruchomości i może wyeliminować błędne decyzje przyłączeniowe. Jeżeli podmiot przyłączany nie może uprawdopodobnić faktu korzystania z przyłączanej nieruchomości i jednocześnie nie dysponuje innym tytułem prawnym do nieruchomości, mogą powstać wątpliwości co do prawidłowości zawarcia umowy zaopatrzenia w wodę lub odprowadzenia ścieków. W żadnym wypadku zapis ten nie powoduje, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odmawia zawarcia umowy w sytuacjach określonych w ust. 4, gdyż o tym decyduje faktyczny stan prawny w danej sytuacji. Zdaniem Organu, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może żądać złożenia przez odbiorcę usług oświadczenia, które wyjaśniać będzie nieuregulowany stan prawny do nieruchomości, gdyż z zapisów art. 6 ust. 4 ustawy wynika, iż umowa zawierana jest na podstawie tytułu prawnego do nieruchomości. Zapis regulaminu nie jest sprzeczny z zapisami ustawy. Stąd Organ nie podziela poglądu Skarżącego, bowiem wykazanie przez potencjalnego przyszłego odbiorcy usług faktu korzystania z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym nie wprowadza żadnego dodatkowego obowiązku, który nie wynikałby z przepisów ustawy.

Ad. 6 (dotyczy zapisów regulaminu zawartych § 8 ust. 5 cyt. *"Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określi wzór wniosku o zawarcie umowy"*)

Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie posiada wzoru wniosku o zawarcie umowy przyłączeniowej, tylko wniosek o zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzenie ścieków. Argumentacja wskazana przez Skarżącego nie ma zastosowania w tym przypadku. Zapis § 8 ust. 5 nie jest powiązany z § 22 ust. 1 regulaminu, który dotyczy innego stanu prawnego. Kwestionowany zapis znajduje się w rozdziale 3, gdzie szczegółowo określone są warunki i tryb zawierania oraz rozwiązywania umów o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z odbiorcami usług. Co prawda cytowana ustawa nie określa, kto ma opracować wzory wymienionego wniosku, jednak opracowanie wszelkich wzorów dokumentów stanowi czynność administracyjną i jest obowiązkiem przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Należy podkreślić, że opracowane wnioski nie są obligatoryjne i można je skutecznie składać także bez zachowania opracowanych w przedsiębiorstwie wodociągowo-kanalizacyjnym wzorów.

Ad. pkt 7 (dotyczy zapisów regulaminu zawartych w § 36 cyt. *"Zapewnienie dostawy wody na cele przeciwpożarowe następuje na podstawie umowy zawieranej pomiędzy gminą przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym i jednostką straży pożarnej."*)

Według Organu treść przepisu art. 22 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków pozwala na przyjęcie określonej w regulaminie formy współdziałania, czyli poprzez zawarcie umowy dotyczącej realizacji zadań z zakresu ochrony p. poż. Z argumentów Skarżącego można by przyjąć, że ustawa zabrania zawarcia umowy i nakazuje wystawianie faktur wyłącznie na podstawie ustawy, co zdaniem Organu naruszałoby podstawową zasadę ustawy określoną w jej art. 6 ust. 1, tzn. dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pisemnej umowy

o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług.

Ad. pkt 8 (dotyczy zapisów regulaminu zawartych w § 40 cyt. „W sprawach nie objętych niniejszym regulaminem obowiązują przepisy prawa, a w szczególności ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.)

Interpretacja tego zapisu zdaniem Organu jest odmienna, niż ta przedstawiona przez Skarżącego. Użyta w § 40 regulaminu formuła nie wskazuje, że pierwszeństwo w obowiązywaniu stosowanego prawa ma regulamin, jak stwierdzono w piśmie Prokuratury Rejonowej Katowice-Północ w Katowicach.

Mając na względzie przedstawioną powyżej argumentację, uznać należy, iż wniosek o odrzucenie lub ewentualne oddalenie skargi jest w pełni uzasadniony.

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-1361111787

Imię: Krystyna Maria

Nazwisko: Siejna

Instytucja:

Województwo:

Miejscowość:

Data podpisu: 26 lipca 2018 r.

Zakres podpisu: Cały dokument